

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-04/26-01/2

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 3. srpnja 2026.

H:***NP*022-04/26-01/2*65-26-2*Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/13) u prilogu upućujem *Izvešće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom redovnom sastanku Europskoga vijeća, 18. i 19. lipnja 2026.*, koje je dostavljeno predsjedniku Hrvatskoga sabora, aktom od 3. srpnja 2026. godine.

U predstavljanju Izvešća, uz predsjednika Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andreja Plenkovića, sudjelovat će i ministar vanjskih i europskih poslova dr. sc. Gordan Grlić Radman.

PREDSJEDNIK

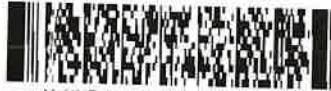
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-07/291
URBROJ: 50301-21/06-26-2

Zagreb, 2. srpnja 2026.

Hs**NP*022-04/26-01/2*50-26-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65- HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Priloga:	02 -07- 2026		
Klasifikacijska oznaka:	022-04/26-01/2	Org. kod:	65
Šifra predmeta:	50-26-1	Priloga:	1
		Vrijednost:	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom redovnom sastanku Europskoga vijeća, 18. i 19. lipnja 2026.

Na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima („Narodne novine“, broj 81/13.), dostavlja se Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom redovnom sastanku Europskoga vijeća, 18. i 19. lipnja 2026.

U prilogu Izvješća dostavljaju se zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na redovnom sastanku 19. lipnja 2026.

U predstavljanju Izvješća, uz predsjednika Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andreja Plenkovića, sudjelovat će i ministar vanjskih i europskih poslova dr. sc. Gordan Grlić Radman.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠĆE

o redovnom sastanku Europskoga vijeća održanom 18. i 19. lipnja 2026., sastanku na vrhu Europske unije i zapadnog Balkana održanom 5. lipnja 2026. i neformalnom sastanku šefova država ili vlada država članica Europske unije održanom 23.- 24. travnja 2026.

Na temelju Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (*Narodne novine, broj 81/2013*), predsjednik Vlade Republike Hrvatske podnosi Izvješće o redovnom sastanku Europskoga vijeća održanom 18. i 19. lipnja 2026. godine, sastanku na vrhu Europske unije i zapadnog Balkana održanom 5. lipnja 2026. te neformalnom sastanku šefova država ili vlada država članica Europske unije održanom 23.- 24. travnja 2026.

U prilogu ovog izvješća nalaze se zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na redovnom sastanku održanom 18.-19. lipnja 2026. godine.

Zagreb, 2. srpnja 2026.

Uvod

Na sastanku održanom 18. i 19. lipnja 2026. godine, u Bruxellesu, Europsko vijeće usvojilo je zaključke o Ukrajini, Bliskom istoku, sljedećem dugoročnom proračunu Europske unije (Višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2028.-2034.), konkurentnosti i globalnim gospodarskim izazovima, europskoj obrani i sigurnosti, migracijama, nedopuštenim drogama, proširenju i reformama, Moldovi, zapadnom Balkanu, kao i o eboli, Armeniji, očuvanju međunarodnog prava, otocima i obalnim zajednicama te europskom semestru za 2026.

Rasprava čelnika tijekom sastanka Europskog vijeća bila je usmjerena na četiri glavne teme: Ukrajinu, Bliski istok, konkurentnost i globalne gospodarske izazove te sljedeći Višegodišnji financijski okvir.

Sastanak Europskog vijeća započeo je uobičajenom **razmjenom mišljenja s predsjednicom Europskoga parlamenta Robertom Metsolom** tijekom koje je naglasak stavljen na: i) proširenje Europske unije nakon otvaranja pregovora o klasteru 1 s Ukrajinom i Moldovom te zatvaranja dva daljnja poglavlja u pregovorima o pristupanju s Crnom Gorom (2. Sloboda kretanja radnika i 28. Zaštita potrošača i zdravlja) na međuvladinim konferencijama koje su održane 15. lipnja 2026. u Luksemburgu, te sastanka na vrhu EU-zapadni Balkan u Tivtu, 5. lipnja 2026., na kojemu se raspravljalo o modalitetima za intenziviranje pristupnoga procesa; ii) suradnju Vijeća Europske unije i Europskog parlamenta u usuglašavanju novoga Višegodišnjeg financijskog okvira 2028.-2034.; iii) Uredbu o vraćanju koju je Europski parlament odobrio dan ranije nakon osam godina blokade; te na iv) konkurentnost, odnosno važnost suradnje Vijeća Europske unije, Komisije i Europskog parlamenta u provedbi ambicioznoga plana „Jedna Europa, jedno tržište“ i Zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima EU-a za 2026. U nastavku sastanka, **predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen** dala je kratak **pregled napretka u provedbi plana „Jedna Europa, jedno tržište“** i Zajedničke izjave tri institucije o zakonodavnim prioritetima potpisane na marginama neformalnog sastanka šefova država i vlada održanog 23. travnja 2026., na Cipru, a koji obuhvaćaju pet područja: i) pojednostavljenje pravila, ii) integrirano jedinstveno tržište (uključujući *EU Inc./28.* režim i Akt o ubrzanju industrijske proizvodnje), iii) trgovinu, iv) smanjenje cijena energije i dekarbonizaciju, v) te digitalnu i AI transformaciju (uključujući Akt o kibernetičkoj sigurnosti i Akt o čipovima 2). Od ukupno 85 najavljenih zakonodavnih prijedloga, Europska komisija već je predstavila 66 prijedloga.

Ciparski predsjednik Nikos Christodoulides je zatim dao pregled glavnih postignuća ciparskoga predsjedanja Vijećem Europske unije u prvoj polovici 2026. godine. Održano je 60 političkih trijaloga o 30 dosjea, te su ostvareni značajni rezultati, uključujući napredak u dosjeima koji su godinama bili neriješeni. Kada je riječ o sljedećem Višegodišnjem financijskom okviru, ciparsko predsjedništvo je ostvarilo cilj predstavljanja novog prijedloga Pregovaračkog okvira s konkretnim iznosima te postiglo dogovor u Vijeću Europske unije o djelomičnom općem pristupu za Uredbu o uspostavi Nacionalnog plana oporavka i otpornosti,

Uredbu o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost i Uredbu o uspostavi Instrumenta za Globalnu Europu, kao i za druge važne sektorske prijedloge. Radi se o odlučujućem koraku koji vodi u sljedeću fazu pregovora, koja uključuje i pregovore s Europskim parlamentom, te pruža čvrstu osnovu za postizanje ukupnog dogovora do kraja 2026. godine.

Kada je riječ o Ukrajini, Europska unija je tijekom ciparskog predsjedanja Vijećem Europske unije nastavila pružati nepokolebljivu podršku dogovorom o zajmu za potporu Ukrajini u iznosu od 90 milijardi eura te usvajanjem 20. paketa sankcija protiv Rusije. U području sigurnosti i obrane započela je provedba instrumenta SAFE (*Security Action for Europe*) odlukama o financijskoj potpori za 18 država članica Europske unije, dovršetkom rada na Omnibusu o obrambenoj pripravnosti te napretkom u paketu vojne mobilnosti. Detaljno je raspravljan članak 42. stavak 7. Ugovora o Europskoj uniji, u vezi s primjenom klauzule o uzajamnoj pomoći koja je važna i za postizanje cilja o većoj europskoj obrambenoj autonomiji. Na području migracija, ostvaren je dogovor o Uredbi o vraćanju te je započela primjena Pakta o migracijama i azilu, koji je stupio na snagu 12. lipnja 2026.

Što se tiče proširenja Europske unije, kao jednog od strateških prioriteta ciparskog predsjedništva, otvoreni su pregovori o pristupanju o klasteru 1 s Ukrajinom i Moldovom, te je ostvaren daljnji napredak u pregovorima s Albanijom i Crnom Gorom, a osnovana je i Ad hoc radna skupina za izradu Ugovora o pristupanju s Crnom Gorom.

Značajan napredak ostvaren je i u jačanju trgovinskih partnerstava Europske unije potpisivanjem Sporazuma između Europske unije i Mercosura te Sporazuma između Europske unije i Meksika, postizanjem dogovora o širokom paketu sporazuma sa Švicarskom, kao i sporazuma o propisima kojima se provode tarifni aspekti Zajedničke izjave EU-SAD od 27. srpnja 2025. Dodatno su ojačani odnosi između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine otvaranjem pregovora o sudjelovanju UK na unutarnjem tržištu električne energije Europske unije, doprinosu kohezijskoj politici te pridruživanju programu Erasmus+. Ujedno je postizanjem dogovora o Gibraltaru zatvoreno posljednje neriješeno pitanje Brexita.

U vezi s jačanjem konkurentnosti Europske unije, na neformalnom sastanku čelnica i čelnika država članica Europske unije u travnju na Cipru postignut je dogovor o planu „Jedna Europa, jedno tržište“ te je predstavljeno prvo izvješće o napretku u provedbi te inicijative. U vezi s pojednostavljenjem, zaključeni su pregovori o Uredbi o umjetnoj inteligenciji u okviru Digitalnog omnibusa, kao i još tri paketa pojednostavljenja: o obrambenoj pripravnosti, potpori malim i srednjim poduzećima te kemikalijama. Dovršena je i reforma Carinskog zakonika Unije, te je ostvaren značajan napredak prema integriranijoj Energetskoj uniji, kao i dogovor o Uredbi o pravima putnika u zračnom prometu i Aktu o kritičnim lijekovima.

Ukrajina

Rasprava o Ukrajini vodila se neposredno nakon održavanja sastanka Međuvladine konferencije o pregovorima s Ukrajinom, 15. lipnja, u Luksemburgu, na kojoj su otvoreni pristupni pregovori o klasteru 1, kao i sastanka na vrhu skupine G7 (održanoga u Evianu, 15. i

16. lipnja 2026.), na čijim marginama je održan i sastanak predsjednika Ukrajine Volodimira Zelenskog s predsjednikom SAD-a Donaldom Trumpom u vezi s mogućnostima daljnje vojne potpore radi stvaranja uvjeta za postizanje pravednog i trajnog mira, uključujući trenutni i sveobuhvatni prekid vatre te eventualno pokretanje mirovnog procesa. U tom kontekstu, rasprava čelnika i čelnica nastojala je konsolidirati zajednička stajališta Europske unije, uključivo i oko daljnjeg jačanja kolektivnog angažmana i potpore Ukrajini (između ostaloga i putem pripreme 21. paketa sankcija), kao i procijeniti stvarnu spremnost Rusije za pregovore.

Ukrajinski predsjednik Volodimir Zelenski u svom obraćanju čelnicama i čelnicima država članica Europske unije izrazio je duboku zahvalnost na snažnoj europskoj potpori i jasnom signalu da se Ukrajina nezaustavljivo približava članstvu u Europskoj uniji. Naglasio je da bi ubrzani postupak integracije bio najvažniji strateški korak, upozorivši kako svako odgađanje odluka unutar Unije ostavlja prostor za nastavak malignog ruskog uplitanja. Posebno je pozdravio konstruktivnu promjenu stajališta Mađarske, potvrdivši potpunu spremnost za blisku i otvorenu suradnju s Budimpeštom. Istaknuo je i iznimnu važnost deblokade Europskog instrumenta mirovne pomoći (*EPF*) te izrazio čvrsto uvjerenje da će novi paket sankcija izravno i bolno pogoditi ključne aktere ruske agresije.

U raspravi koja je uslijedila u formatu EU27, čelnice i čelnici država članica Europske unije pozdravili su otvaranje pristupnih pregovora o klasteru 1 i nedavne vojne uspjehe Ukrajine ostvarene pod pritiskom pojačanih ruskih balističkih napada, od kojih su neki izravno ugrozili i pojedine članice Unije. Istaknuli su kako bi postizanje dogovora o okončanju sukoba na Bliskom istoku moglo ponovno vratiti fokus međunarodne javnosti, a napose SAD-a, na ukrajinsko ratište. Čelnice i čelnici su se suglasili da Europska unija mora ustrajati u slanju značajne vojne, financijske i diplomatske pomoći kako bi se Ukrajina nastavila učinkovito braniti i ostvarivati vojne uspjehe, što je ujedno ključni preduvjet za otvaranje prostora prema budućim mirovnim pregovorima. Budući da u ovom trenutku spremnost Rusije za pregovore nije izražena, čelnici su naglasili važnost povećanja pritiska na Moskvu, između ostalog i kroz rad na novom paketu sankcija. Otvoreno je i pitanje uloge Unije u potencijalnom mirovnom procesu, pri čemu je prevladao jasan stav da Europska unija ostaje čvrsto na strani Kijeva te nema ambiciju djelovati kao posrednik u pregovorima. U osvrtu na nedavne prijedloge o modalitetima ubrzavanja pristupnog procesa Europskoj uniji, posebno za Ukrajinu, naglašeno je da integracija mora ostati temeljena na ispunjavanju jasnih kriterija.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković pozdravio je održavanje Međuvladine konferencije o pregovorima s Ukrajinom otvaranje pregovora u klasteru 1 (poglavlja 23., 24., 5., 18. i 32.), što je također slučaj s Moldovom. Zahvalio je ciparskom predsjedništvu na naporima koje je uložilo u ostvarenje tog važnog koraka na europskom putu Ukrajine te pohvalio značajan napredak Ukrajine i Moldove, posebno imajući u vidu da su tehnički pripremile svih šest pregovaračkih klastera za otvaranje. Založio se za održavanje reformskog zamaha te u vezi s nedavno iznesenim prijedlozima za ubrzano pristupanje naglasio kako takva promišljanja ne bi trebala ići na štetu utvrđenih kriterija; no, ako u proširenju prevlada geostrateški pristup, onda se to mora odnositi na sve zemlje u procesu pristupanja. Hrvatska smatra da bi se proces proširenja trebao i dalje temeljiti na vlastitim zaslugama i

ispunjavanju kriterija. Predsjednik Vlade ujedno je ukazao na važnost sposobnosti Europske unije da prihvati nove države članice te utjecaja proširenja na politike i proračun Europske unije. Hrvatska smatra da se te dvije rasprave trebaju odvijati usporedo.

Predsjednik Vlade je sposobnost Ukrajine da se nastavi braniti ocijenio ključnom, ne samo za njezinu sigurnost i otpornost, već i za osiguranje snažne pregovaračke pozicije u budućem mirovnom procesu. Što se tiče uloge Europske unije u pregovorima, smatra da jedino Ukrajinci mogu i trebaju odlučivati o budućnosti Ukrajine, a Rusija ne smije biti nagrađena za svoju agresiju. Pozdravio je ubrzan rad na 21. paketu sankcija te ponovio nastavak hrvatske podrške Ukrajini, uključujući i u poslijeratnoj obnovi, razminiranju, rehabilitaciji veterana i privođenju pravdi odgovornih za zločin agresije protiv Ukrajine.

Konkurentnost i globalni gospodarski izazovi

Imajući u vidu sve izazovnije geoekonomske prilike, Europsko vijeće raspravljalo je o nastavku ulaganja napora u jačanje europske konkurentnosti i strateške autonomije. Čelnice i čelnici država članica Europske unije razmotrili su provedbu inicijative „Jedna Europa, jedno tržište“, odnosno Zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima za 2026., kojima su Europski parlament, Vijeće i Europska komisija potvrdili predanost jačanju konkurentnosti i potpune integracije tržišta do kraja 2027. I uz potpunu provedbu tog ambicioznog plana, Europska unija će se i dalje, zbog sve izraženijih nepovoljnih globalnih trendova i ekonomskih neravnoteža, suočavati s ozbiljnim izazovima na koje treba odgovoriti snažnim politikama, pa i dodatnim instrumentima.

Ocjenjuje se da kineski model gospodarskog rasta, temeljen na umjetno potaknutoj domaćoj potražnji, značajnim državnim potporama i netransparentnim postupcima javne nabave, neovlaštenom korištenju intelektualnog vlasništva, nepoštenim praksama te agresivnom izvoznom rastu i zatvaranju svoga tržišta za europska poduzeća i proizvode, ima osobito izražen i nepovoljan učinak na europsku industriju i europsko gospodarstvo. Kina se na ovaj način pozicionirala kao drugo najveće svjetsko gospodarstvo i ključni trgovinski partner Europe. Kontinuirano jačanje kineske konkurentnosti u svim proizvodnim i tehnološkim sektorima izravno je narušilo tradicionalne komparativne prednosti Europe, što je rezultiralo dubokom neravnotežom u robnoj razmjeni. O razmjerima asimetrije svjedoči podatak da danas sve države članice Europske unije bilježe trgovinski deficit s Kinom. Neravnoteža u trgovinskoj razmjeni ima i izravne posljedice na europsku industrijsku bazu, odnosno proizvodne sektore i strateške industrije Europske unije. Pod posebnim je udarom automobilska industrija, koja predstavlja okosnicu europskoga gospodarstva te djeluje kao glavni zamašnjak inovacija i zapošljavanja. Takve okolnosti zahtijevaju hitno osmišljavanje i provedbu sveobuhvatnih kratkoročnih i srednjoročnih mjera. U središtu novoga pristupa Europske unije prema Kini stoga moraju biti sustavno smanjenje ovisnosti o uvozu kritičnih sirovina i rijetkih minerala te odlučnija primjena instrumenata trgovinske zaštite radi očuvanja stabilnosti europskoga tržišta.

U raspravi je došao do izražaja konsenzus čelnica i čelnika država članica Europske unije o potrebi boljeg balansiranja odnosa s Kinom. To se posebno odnosi na jačanje strateške autonomije Europske unije kroz ublažavanje asimetričnih ovisnosti u kritičnim sirovinama i

kroz diversifikaciju lanaca opskrbe za medicinske materijale i farmaceutske sirovine te komponente za tranziciju prema čistoj energiji (uključujući baterije za električna vozila). Sve navedeno u skladu je s ciljevima stvaranja visoko kvalitetnih radnih mjesta i očuvanja konkurentnosti Europske unije na globalnom tržištu. Uz jačanje strateške autonomije, naglašena je i važnost svih trgovinskih instrumenata, uz strogo poštovanje načela proporcionalnosti, s jedne, i smanjenje ranjivosti Europske unije, s druge strane, uključujući i proširenjem mreže trgovinskih sporazuma s trećim zemljama. Prevladao je konsenzus i oko toga da se nastavak diplomatskih i gospodarskih odnosa s Kinom uvjetuje konkretnim mjerama, primjerice inzistiranjem na načelu jednakih uvjeta poslovanja (*level playing field*) i poštenoj tržišnoj utakmici. Najkritičniji čimbenik za provedbu takvog novog pristupa prema Kini održavanje je političkog jedinstva među državama članicama Europske unije.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković istaknuo je da se na Hrvatsku, koja je otvoreno gospodarstvo i članica eurozone, kao i na druge države članice Unije, prelijevaju posljedice globalnih gospodarskih zbivanja i energetske krize, koje utječu na nacionalne gospodarske i socijalne prilike. Složio se da Europska unija treba kontinuirano raditi na sustavnom uklanjanju kritičnih ovisnosti, razvoju vlastite tehnološke baze i diversifikaciji opskrbenih lanaca, pri čemu je jačanje jedinstvenog tržišta imperativ za stabilnost i gospodarski rast cijele Unije.

Usporedo s jačanjem tržišne otpornosti, Hrvatska snažno zagovara europske mjere za snižavanje cijena energije za građane i gospodarstvo, prepoznajući ih kao stup ukupne sigurnosti Unije. Ključni preduvjet za izgradnju takvog otpornog sustava su kontinuirana ulaganja u prekogranične elektroenergetske i plinske interkonekcije. Cilj je osigurati uravnoteženu energetska tranziciju koja ne samo da vodi prema uspješnoj dekarbonizaciji i jačanju sigurnosti opskrbe, već izravno jamči i dugoročnu globalnu konkurentnost europskoga gospodarstva.

Višegodišnji financijski okvir 2028.-2034.

Nakon što je Vijeće za opće poslove 16. lipnja postiglo **dogovor o djelomičnom općem pristupu** za Uredbu o nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima (*NRPP*), Uredbu o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost (*ECF*) i Uredbu o uspostavi Instrumenta za Globalnu Europu, te raspravilo Pregovarački okvir s konkretnim iznosima koji je ciparsko predsjedništvo predstavio 11. lipnja, pokazalo se da je prijedlog ciparskog predsjedništva važan korak naprijed i za Hrvatsku i niz država članica dobra osnova za nastavak pregovora i postizanje dogovora do kraja 2026. godine. Istovremeno, za određen broj država članica koje žele manji proračun Europske unije (uglavnom neto-uplatiteljice), ovaj prijedlog nije prihvatljiv. Stoga će prije postizanja konačnog dogovora o novom proračunu Europske unije za iduće sedmogodišnje razdoblje biti potrebno prevladati preostale podjele u stajalištima, posebice u odnosu na ukupnu veličinu proračuna, ravnotežu između novih prioriteta i tradicionalnijih politika, kao i u odnosu na nova vlastita sredstva i proračunske rabate.

Čelnice i čelnici država članica Europske unije pozdravili su općenito napredak u dosadašnjim pregovorima o novom Višegodišnjem financijskom okviru. Potvrđen je zajednički cilj postizanja konačnog dogovora do kraja tekuće godine. Gotovo svi su podržali modernizaciju proračuna (nova arhitektura), što smatraju ključnim s obzirom na aktualne geopolitičke prilike, potrebu jačanja konkurentnosti Europske unije te važnost ulaganja u nove prioritete, prvenstveno u područje sigurnosti i obrane. Istovremeno je za većinu država članica, osobito neto-primateljice (tzv. „prijatelji kohezije“), važno zadržati na odgovarajućim razinama i financiranje politika i mjera koje proizlaze iz temeljnih ugovora, kao što su poljoprivreda, ribarstvo i kohezija, a koji su jednako važni za daljnje jačanje konkurentnosti jedinstvenog tržišta te gospodarsku i teritorijalnu konvergenciju.

Čelnice i čelnici država članica neto-uplatiteljica kritizirali su **ukupni iznos predloženih sredstava** za budući Višegodišnji financijski okvir. Zatražili su dodatna smanjenja na rashodovnoj strani proračuna u svim stupovima te istaknuli da predložene alokacije ne stavljaju dovoljan naglasak na modernizaciju i konkurentnost. Istodobno se i dalje protive instrumentima temeljenima na zajedničkom zaduživanju te inzistiraju na zadržavanju postojećeg sustava proračunskog rabata na doprinose temeljene na BDP-u. Države neto-primateljice zagovarale su znatno ambiciozniji Višegodišnji financijski okvir i osiguranje dostatnih sredstava financiranja i za tradicionalnije politike i za nove prioritete, ističući da su oni komplementarni.

Dio čelnika je istaknuo važnost uvažavanja specifičnih potreba istočnih granica, što uključuje suzbijanje hibridnih i sigurnosnih prijetnji, jačanje otpornosti pograničnih regija te dodatna ulaganja u obrambene i prometne kapacitete. Vezano uz otplatu duga za instrument *NextGenerationEU*, dio čelnika i čelnika kao financijski racionalnije rješenje od predloženog modela otplate predlaže *roll-over* duga, što bi otvorilo dodatan prostor za financiranje ključnih investicija i smanjilo godišnje potrebe na prihodovnoj strani proračuna.

Što se tiče **prihodovne strane proračuna**, većina je čelnika i čelnika pokazala spremnost za raspravu o novim vlastitim sredstvima, ali stavovi o pojedinačnim prijedlozima ostaju podijeljeni. Snažnu podršku država članica ima jedino Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM). Niz čelnika i čelnika pokazuje otvorenost prema uvođenju vlastitih sredstava temeljenih na e-otpadu, kao i prema alternativnim izvorima koje predlaže Europski parlament. Najviše neslaganja i rasprave usmjereno je na prijedloge novih vlastitih sredstava utemeljenih na sustavu EU-a za trgovanje emisijama (ETS), korporativni resurs za Europu (CORE) i trošarine za duhanske proizvode (TEDOR). Manjem dijelu čelnika i čelnika sporno je smanjenje udjela za troškove prikupljanja tradicionalnih vlastitih sredstava s 25% na 10%, a dio ih traži i preispitivanje postojećeg sustava proračunskog rabata.

Kada je riječ o **pojedinih stupovima novoga Višegodišnjeg financijskog okvira**, u odnosu na Nacionalne i regionalne partnerske planove istaknuta je važnost zadržavanja dobrovoljnog ograničenja plaćanja (*capping*) u zajedničkoj poljoprivrednoj politici te predvidljivosti doprinosa za zajedničku poljoprivrednu politiku, zajedničku ribarstvenu politiku i kohezijsku politiku. „Prijatelji kohezije“ zagovaraju fleksibilnija pravila za opoziv sredstava. Nekoliko čelnika i čelnika protivi se obvezujućoj prirodi specifičnih preporuka po državama članicama u

okviru Europskog semestra, prema kojima bi se određivali prioriteti za financiranje. Izražena je zabrinutost zbog administrativnog opterećenja novog modela upravljanja i pretvaranja okvira izvrsnosti u obvezujuće ciljeve i pokazatelje uspješnosti. Cilj od 43% za klimatske i okolišne ambicije ocijenjen je previše preskriptivnim.

U odnosu na Europski fond za konkurentnost ključno otvoreno pitanje ostaje osiguranje jednakog pristupa sredstvima za sve države članice, što je prioritet za skupinu „prijatelja kohezije“. S druge strane, neto-uplatitelji i dalje se oštro protive rješenjima koja bi mogla narušiti strogo načelo izvrsnosti pri dodjeli sredstava.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković istaknuo je da glavni cilj novog Višegodišnjeg financijskog okvira mora ostati ekonomska i socijalna konvergencija, zbog čega Hrvatska zagovara snažan prvi stup (Nacionalne i regionalne partnerske planove) i odgovarajuće razine financiranja za tradicionalnije politike - kohezijsku, poljoprivrednu i ribarstvenu. Osvrnuvši se na Europski fond za konkurentnost naglasio je da se svim državama članicama treba omogućiti ravnopravna prilika za povlačenje sredstava iz toga stupa, kako manje države članice – koje nemaju veći broj potencijalnih korisnika ni jednaka iskustva u povlačenju sredstava iz centraliziranih instrumenata – ne bi bile u nepovoljnijem položaju. Ujedno je pozvao na snažniju sinergiju između prvog (Nacionalni i regionalni partnerski planovi) i drugog stupa (Europski fond za konkurentnost). U vezi s financiranjem vanjskopolitičkih prioriteta Unije, predsjednik Vlade zatražio je jasnije izdvajanje sredstava za pretpristupnu pomoć i proširenje Unije, osobito za zapadni Balkan, a u svjetlu zaključaka sastanka na vrhu Europske unije i zapadnog Balkana održanoga u Tivtu, 5. lipnja. Ujedno se založio za osiguranje odgovarajućeg financiranja vanjske dimenzije upravljanja migracijama, kao i provedbe Pakta za Mediteran. Poseban naglasak stavio je na demografiju, koja je danas zajednički izazov svih država članica integriran u politike Europske unije, te naveo značajne mjere koje Hrvatska poduzima na nacionalnoj razini. U vezi s prihodovnom stranom novog proračuna izrazio je otvorenost za raspravu u odnosu na prijedloge Europske komisije i Europskog parlamenta, naglasivši da je Hrvatska spremna za nastavak pregovora o proračunu koji će adekvatno odgovoriti na suvremene izazove s kojima je Unija suočena.

Bliski istok

Nakon više od dva mjeseca pregovora (primirje je stupilo na snagu 8. travnja), SAD i Iran su 14. lipnja objavili postizanje dogovora o sklapanju Memoranduma o suglasnosti. Memorandum su 17. lipnja, neposredno nakon sastanka na vrhu G7, odnosno dan pred održavanje sastanka Europskog vijeća, potpisali predsjednik SAD-a Donald Trump u Versaillesu i predsjednik Irana Masud Pezeškian u Teheranu.

Memorandum o razumijevanju u 14 točaka uključuje trajni prekid vatre na svim bojištima, uključujući u Libanonu, obvezu SAD-a da se neće miješati u unutarnje poslove Irana, ulaganje 300 milijardi USD u obnovu i gospodarski razvoj Irana, ponovno otvaranje Hormuškog tjesnaca za sve komercijalne brodove u roku od 30 dana, prekid sankcija na izvoz iranske nafte, odmrzavanje zamrznutih iranskih sredstava i imovine, obvezu Irana na obustavu proizvodnje

nuklearnog oružja te uspostavu mehanizma za praćenje provedbe Memoranduma. Najteža pitanja ostavljena su za sljedeću fazu pregovora: iranski nuklearni program, razina obogaćivanja urana, budući režim sankcija, regionalne sigurnosne teme i odnosi s iranskim saveznicima u regiji.

Rasprava čelnica i čelnika bila je usmjerena na napore za rješavanje akutne bliskoistočne krize, s posebnim naglaskom na geopolitičke i ekonomske posljedice sukoba u Iranu. Čelnice i čelnici su pozdravili postizanje dogovora o američko-iranskom Memorandumu o razumijevanju i zatražili hitno, bezuvjetno otvaranje Hormuškog tjesnaca radi stabilizacije cijena energenata. Zbog nejasnih detalja u Memorandumu, poput budućih naknada i uloge Irana u razminiranju, istaknuli su hitnu potrebu za razvojem alternativnih opskrbnih ruta kako Europa u budućnosti ne bi postala talac sličnih kriza.

Situacija u Gazi i na Zapadnoj obali definirana je kao teška humanitarna situacija. Za rješavanje krize u Gazi ne nedostaje novca ni donacija, već je ključni problem to što humanitarni pristup ostaje potpuno blokiran. Čelnice i čelnici su pozvali na hitnu provedbu mirovnog plana te zatražili da se izraelska predizborna kampanja ne koristi za političku eskalaciju. Jedno od najosjetljivijih pitanja u raspravi odnosi se na mogućnost uvođenja mjera i sankcija Izraelu, pri čemu su na stolu dva prijedloga. Prvi se odnosi na mjere temeljem Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Izraela zbog kršenja odredbi o ljudskim pravima (*dogovor nije bio postignut*). Drugi je prijedlog trgovinske naravi i odnosi se na daljnje ograničavanje uvoza proizvoda s okupiranih područja i naselja na Zapadnoj obali. Otvorena ostaje i mogućnost uvođenja sankcija protiv dodatnih ekstremnih doseljenika na Zapadnoj obali, kao i nekih ministara. Zbog pogoršane situacije u okupiranim područjima, Europska komisija će u tom segmentu predstaviti moguće opcije do održavanja sastanka Vijeća za vanjske poslove u srpnju o. g.

Čelnice i čelnici opsežno su raspravili i situaciju u Libanonu, ocijenivši je iznimno kritičnom zbog realne opasnosti od izbivanja građanskog rata. Kako bi se očuvala teritorijalna cjelovitost zemlje i oslabio utjecaj Hezbollaha, postignut je dogovor o slanju sustavne i strukturne pomoći libanonskoj vladi, uz izravno jačanje libanonskih oružanih snaga. Dodatno, prepoznata je važnost brzog pronalaženja rješenja za mirovnu misiju UNIFIL kojoj mandat istječe krajem godine.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković pozdravio je dogovor između Sjedinjenih Američkih Država i Irana te istaknuo važnost ulaganja daljnjih diplomatskih napora koji bi trebali zaustaviti nasilje i postaviti temelje za trajnu političko-sigurnosnu rekonfiguraciju regije usmjerenu na ekonomski napredak i miran suživot. Ključnim smatra bezuvjetno i trajno otvaranje Hormuškog tjesnaca u skladu s međunarodnim pravom. Time bi se osigurala sloboda plovidbe, stabilizirala globalna energetska tržišta te zaštitila sigurnost opskrbe hranom i energijom za najranjivije skupine pogođene krizom. Podržao je nastavak jedinstvenog pristupa rješavanju krize i blisku koordinaciju s globalnim i regionalnim partnerima. U odnosu na izraelsko-palestinski sukob, izrazio je duboku zabrinutost zbog dramatičnog pogoršanja humanitarne situacije u Gazi te istaknuo očekivanje da Izrael hitno omogući nesmetan rad

humanitarnim organizacijama kako bi mogle pružiti nužnu pomoć i ublažiti patnju civilnog stanovništva.

Migracije

Rasprava na razini Europskog vijeća o migracijama održana je nastavno na raspravu Vijeća za unutarnje poslove od 4. lipnja posvećenu provedbi Pakta za migracije i azil (koji je stupio na snagu 12. lipnja), te na temelju tradicionalnog pisma predsjednice Europske komisije uoči sastanka Europskog vijeća s detaljnim pregledom napretka ostvarenoga u upravljanju migracijama. U svom pismu predsjednica Europske komisije ističe pad broja pokušaja nezakonitih prelazaka granice za 40% od početka 2026. godine, pozdravlja uspostavu pričuve za solidarnost kao jednog od ključnih elemenata novoga Pakta, ističe postizanje dogovora o Uredbi o vraćanju te daje pregled napretka suradnje u upravljanju migracijama s Libijom, Tunisom, Marokom i Alžiirom.

Čelnice i čelnici založili su se za održavanje sveobuhvatne, strateške rasprave o migracijama na sastanku Europskog vijeća u listopadu. Tom će se prilikom razmotriti primjena Pakta o migracijama i azilu te Uredbe o vraćanju, primjena novih informacijskih sustava (uključujući Sustav ulaza i izlaza i nadograđeni Eurodac), primjena i prijedlozi novih inovativnih rješenja, a razmotrit će se i razlike u migracijskim politikama pojedinih država članica. Također će se razmotriti zakonite migracije kao odgovor na potrebe tržišta rada. Raspraviti će se i mogućnosti za stvaranje preduvjeta za ukidanje kontrola na unutarnjim granicama s ciljem povratka normalnom funkcioniranju Schengenskoga područja.

Čelnice i čelnici usvojili su zaključke Europskoga vijeća koji pozivaju na nastavak rada na svim aspektima upravljanja migracijama, uključujući vanjsku dimenziju i uspostavu sveobuhvatnih partnerstava s trećim državama.

Sastanak na vrhu Europske unije i zapadnog Balkana održan 5. lipnja 2026.

Čelnici i čelnice država članica Europske unije i država zapadnog Balkana sastali su se u Tivtu 5. lipnja 2026. Sastanak na vrhu održao se u okviru provedbe Strateškog programa Europskog vijeća za razdoblje 2024. – 2029., a ujedno predstavlja i kontinuitet sastanaka na vrhu između Europske unije i zemalja zapadnog Balkana.

Na ovom sastanku na vrhu nije bila usvojena zajednička Izjava budući da je protekao prekratak period od zadnjeg sastanka na vrhu održanog u prosincu 2025. Redovni sastanak na vrhu EU-a i zapadnog Balkana održat će se u prosincu ove godine, u institucijskom formatu.

Krovna tema ovog sastanka na vrhu bila je „Zajedničko blagostanje i stabilnost Europske unije i zapadnog Balkana”. Čelnice i čelnici razmotrili su iskorake postignute u postupnoj integraciji zapadnog Balkana u Europsku uniju i raspravili o tome kako ostvariti dodatni napredak, posebno putem Plana rasta za zapadni Balkan i njegovim temeljnim ciljem poticanja

socioekonomske konvergencije s Europskom unijom te postupne integracije u jedinstveno tržište Europske unije.

Čelnice i čelnici raspravljali su i o proširenju Europske unije i napretku zemalja zapadnog Balkana u pristupnom procesu, pri čemu je od strane Europske unije istaknuta potpuna i nedvosmislena predanost perspektivi članstva zemalja zapadnog Balkana u Europskoj uniji. Pristupanje partnera sa zapadnog Balkana ostaje prioritet i ključno geopolitičko ulaganje, a proces se temelji na vlastitim postignućima i provedbi vjerodostojnih reformi. Europska unija također potiče sve zemlje u procesu da iskoriste trenutačni zamah kako bi poduzele sve potrebne korake za ubrzanje svojeg napretka na putu prema Europskoj uniji.

Čelnice i čelnici su također razmotrili kako odgovoriti na zajedničke izazove u vremenu sve složenijih geopolitičkih i geoekonomskih okolnosti i nestabilnosti – kako povećati suradnju u pitanjima vanjske, sigurnosne i obrambene politike, ojačati otpornost te smanjiti ovisnosti (uključujući u pogledu opskrbe energijom). Čelnice i čelnici u tom su kontekstu razgovarali i o hibridnim i kibernetičkim prijetnjama, te stranom uplitanju u informacijski prostor i manipulaciji informacijama (*FIMI*).

Vijeće Europske unije je ususret sastanku na vrhu 4. lipnja odobrilo otvaranje pregovora s državama zapadnog Balkana s ciljem proširenja EU-ova područja „u roamingu kao kod kuće“ („*Roam like at home*“).

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković podsjetio je da se ovakvi susreti održavaju od 2000. godine, kada je održan prvi sastanak na vrhu Europska unija – jugoistočna Europa u Zagrebu. Tada je Europska unija imala samo petnaest država članica, pa je ovaj proces političkog dijaloga sa zemljama jugoistoka Europe evoluirao usporedo s proširenjem Europske unije i naučenim lekcijama u procesu proširenja. U međuvremenu se dogodilo nekoliko krugova proširenja, a Hrvatska je državom članicom postala 2013. godine te je još uvijek najmlađa država članica. Zato je dobro da postoji novi zamah u procesu, za što se Hrvatska dosljedno i kontinuirano zalagala. Smisao je ovog okvira na najvišoj političkoj razini upravljati s reformama i naporima u sklopu procesa proširenja. Danas su države jugoistočne Europe u različitim fazama pregovora, što je potrebno uzeti u obzir. Ono što je ključno je da se poštuju kriteriji za članstvo, da države u procesu napreduju sukladno vlastitim zaslugama i da provode potrebne reforme. To je put kojim je i Hrvatska postala članica.

Predsjednik Vlade podsjetio je da je poseban interes Hrvatske da Bosna i Hercegovina napravi još značajnije iskorake u procesu pristupanja, osobito zbog upućenosti Hrvatske i BiH jedne na drugu, kao i zbog Hrvata koji su jedan od tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini. Hrvatska se kontinuirano trudi da položaj Hrvata u BiH bude što snažniji i ravnopravan, ali i da cijela zemlja brže napreduje na svom putu prema članstvu u Europskoj uniji.

Postoje ideje kako ovaj proces učiniti više političnijim i vidljivijim, budući da se proširenje nije dogodilo već gotovo punih trinaest godina, od ulaska Hrvatske. Vidljivo je da se atmosfera i stavovi spram proširenja mijenjaju te da postoji određena politička volja da do proširenja zaista i dođe. Hrvatska smatra da je potrebno da zemlje koje će postati državama članicama Europske

unije ispunje poznate kriterije, ali i da se istovremeno osigura povoljna apsorpcijska klima za nove članice. To je nešto o čemu će se detaljnije razgovarati u okviru EU27, na redovnom sastanku Europskog vijeća u listopadu, za što se Hrvatska snažno založila.

Neformalni sastanak čelnika država ili vlada država članica Europske unije održan 23. - 24. travnja 2026.

Neformalni sastanak čelnika država ili vlada država članica Europske unije održan je 23. i 24. travnja 2026. godine na Cipru. Sastanak je bio usmjeren na odgovor Europske unije na pogoršano geopolitičko okruženje te na političku raspravu o budućem Višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2028.–2034., s fokusom na izvore financiranja dugoročnog proračuna. Čelnici su održali stratešku razmjenu mišljenja s ciljem usmjeravanja daljnjih odluka na razini Europskog vijeća i Vijeća Europske unije u kontekstu sve složenijeg sigurnosnog okruženja u europskom susjedstvu i šire. Sastanak je potvrdio usmjerenost Europske unije na jačanje svoje geopolitičke uloge kroz kombinaciju kontinuirane potpore Ukrajini, aktivnog angažmana u stabilizaciji Bliskog istoka i prilagodbe unutarnjih politika novim sigurnosnim i gospodarskim izazovima, uz naglasak na jačanje partnerstava s međunarodnim i regionalnim akterima. Budući da se radilo o neformalnom sastanku država ili vlada država članica Europske unije, nisu usvojeni formalni zaključci.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković je naglasio hrvatsku potporu pristupu koji kombinira financijsku i vojnu pomoć Ukrajini, snažan politički angažman Europske unije u susjedstvu te potrebu za jačanjem strateške autonomije i globalne vidljivosti Europske unije. U pogledu pitanja proširenja, potrebno je naći odgovarajuću ravnotežu između pristupa temeljenog na zaslugama i reformama, koji ostaje pravilo, i specifičnosti slučaja Ukrajine kojoj treba poslati određeni politički signal zbog osiguravanja njezinog puta prema miru. Stoga treba nastaviti s raspravama o mogućim modalitetima, posebice zbog utjecaja i na rasprave o drugim državama kandidatkinjama.

Pozdravio je deblokadu zajma od 90 milijardi eura za Ukrajinu, te podcrtao širi politički okvir djelovanja Europske unije. Istaknuo je da je takav financijski paket ključan za očuvanje stabilnosti Ukrajine i njezine sposobnosti obrane, ali i za vjerodostojnost Europske unije kao geopolitičkog aktera. Ujedno je naglasio da, želi li Europska unija biti snažna, autonomna i vidljiva, mora biti sposobna ambiciozno odgovoriti na aktualne izazove, uključujući sigurnosne i gospodarske pritiske. To se odnosi i na ulogu Europske unije u stabilizaciji situacije na Bliskom istoku, koja snažno utječe na ekonomsku situaciju u Europskoj uniji, a posebice kad je riječ o cijenama energije. U tom je kontekstu istaknuo važnost brze, koordinirane akcije Europske unije kako bi se utjecalo na smanjenje cijena energije, kroz sve mehanizme i mjere na raspolaganju, i kratkoročne i srednjoročne. Također je istaknuo važnost političkih i gospodarskih partnerstava sa zemljama regije, naglasivši u tom smislu i ulogu Pakta za Mediteran.

U kontekstu rasprava o sljedećem Višegodišnjem financijskom okviru, predsjednik Vlade Plenković upozorio je na važnost očuvanja snažnog i dovoljno ambicioznog financijskog okvira na razini Europske unije, istaknuvši da se radi o najvećem proračunu u povijesti Unije, što je ključno za provedbu postojećih zajedničkih politika i odgovora na krize te nove potrebe koje iz njih proizlaze. Hrvatska predloženi opseg sljedećeg proračuna smatra načelno prikladnim, u svjetlu postojećih i budućih izazova. U promjenjivom globalnom okruženju, Europska unija treba učinkovite i ciljne instrumente koji će biti poduprti odgovarajućim financijskim resursima te koje ćemo moći usmjeriti tamo gdje nam je to najviše potrebno. Višegodišnji financijski okvir 2028.-2034. mora osigurati mogućnost odgovora na konkretne potrebe država članica i poduprijeti ih u daljnjem gospodarskom i socijalnom razvoju te dostizanju odgovarajućih razina konvergencije. Za Hrvatsku je važno da se zadrži dosadašnja, predvidljiva razina financiranja za temeljne politike Europske unije, pri čemu su prioritetne kohezijska politika te zajednička poljoprivredna i ribarstvena politika. Slažemo se da bi Europski fond konkurentnosti trebao biti utemeljen na načelu izvrsnosti, no također smatramo da se moraju uzeti u obzir različite početne pozicije država članica u smislu iskustva i sposobnosti sudjelovanja u instrumentima koji se temelje na izvrsnosti. Europski fond konkurentnosti stoga treba biti dizajniran na način da ostvari svoj puni potencijal za inovacije i transformaciju, ali i da osigura *level playing field* na razini cijele Europske unije. U kontekstu stupa Globalna Europa, Hrvatska podržava trenutačnu alokaciju, jer se Europska unija u tom segmentu suočava s brojnim izazovima, ali i mogućnostima. U kontekstu politike proširenja, zagovaramo bolju vidljivost i predvidljivost financiranja u pretprijetnom procesu, jasno određivanje dijela sredstava za izazove povezane s migracijama, kao i osiguravanje sredstava za provedbu Pakta za Mediteran. Što se tiče prihodovne strane budućeg proračuna, Hrvatska je spremna biti konstruktivna u raspravama o novim vlastitim sredstvima, koja trebaju osigurati stvarno povećanje prihoda Europske unije i ne smiju stavljati neproporcionalan teret na manje prosperitetne države članice koje trebaju dalje rasti. Glavna načela trebaju biti pravičnost, jednostavnost, predvidljivost i transparentnost.

Predsjednik Europskog vijeća António Costa je u izjavama nakon sastanka naglasio da Europska unija ne želi biti samo promatrač, nego aktivan sudionik u traženju rješenja, uz oslanjanje na partnerstva i multilateralni pristup. U tom je kontekstu održan i radni ručak s regionalnim partnerima, na koji su bili pozvani čelnici i visoki predstavnici Arapske Republike Egipta, Hašemitske Kraljevine Jordana, Republike Libanona, Sirijske Arapske Republike te Vijeća za suradnju u Zaljevu. Na sastanku su razmotrene teme sigurnosti, energetike, gospodarske stabilnosti i međusobne povezanosti, uz naglasak na posljedice regionalne nestabilnosti za energetska sigurnost i gospodarstvo. Poseban naglasak stavljen je na jačanje suradnje s partnerima u upravljanju krizama i sprječavanju daljnje eskalacije, pri čemu su regionalni partneri iznijeli vlastite procjene sigurnosne situacije i naglasili potrebu koordiniranog međunarodnog djelovanja.

Na marginama neformalnog sastanka, predsjednik Cipra (u ime predsjedavajućeg Vijećem Europske unije), predsjednica Europskog parlamenta i predsjednica Europske komisije potpisali su Plan „Jedna Europa, jedno tržište”. U kontekstu trajne geopolitičke i gospodarske nestabilnosti Plan predstavlja odlučan korak prema žurnom jačanju konkurentnosti Europe, s

konkretnim mjerama i ciljevima do kraja 2027. Plan se temelji na smjernicama Europskog vijeća i sadržava zakonodavne i političke inicijative u pet područja: 1) pojednostavnjenje pravila, 2) integriranije jedinstveno tržište, 3) zagovaranje snažne trgovine, 4) smanjenje cijena energije i dekarbonizacija, 5) poticanje digitalne transformacije i transformacije u području umjetne inteligencije.

Europsko vijeće

Bruxelles, 19. lipnja 2026.
(OR. en)

EUCO 8/26

CO EUR 7
CONCL 2

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (18. i 19. lipnja 2026.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. UKRAJINA

1. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim.
2. Europsko vijeće ponovno potvrđuje kontinuiranu, čvrstu i nepokolebljivu potporu neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Europska unija nastavit će pružati, u koordinaciji s partnerima sličnih stavova i saveznicima, sveobuhvatnu političku, financijsku, gospodarsku, humanitarnu, vojnu i diplomatsku potporu Ukrajini i njezinu stanovništvu.
3. Europsko vijeće pozdravlja održavanje Međuvladine konferencije o pristupanju Ukrajine Europskoj uniji i otvaranje skupine poglavlja o temeljnim pitanjima 15. lipnja 2026. te sa zanimanjem očekuje otvaranje ostalih skupina poglavlja, u skladu s pristupom koji se temelji na zaslugama.
4. Europska unija podupire sveobuhvatan, pravedan i trajni mir u Ukrajini, koji se temelji na načelima Povelje UN-a i na međunarodnom pravu te počiva na snažnim i vjerodostojnim sigurnosnim jamstvima za Ukrajinu. Samo rješenje kojim se poštuju neovisnost, suverenitet i teritorijalna cjelovitost Ukrajine može dovesti do pravednog i trajnog mira. Granice se ne smiju silom mijenjati, agresora se ne može nagrađivati i moraju se zajamčiti dugoročna sigurnost i sposobnost Ukrajine da se brani. Odluke o putu prema miru u Ukrajini ne mogu se donositi bez Ukrajine. Europska unija odlučivat će o pitanjima iz svoje nadležnosti ili pitanjima koja utječu na njezinu sigurnost.

5. Europsko vijeće podupire diplomatske napore za okončanje agresivnog rata Rusije i naglašava spremnost EU-a da pojača svoj angažman u tom kontekstu, u skladu s ciljem Unije da promiče mir sadržan u Ugovorima. Europa ima ključnu ulogu u budućem rješenju i spremna je braniti svoje interese. Budući da nije uspjela ostvariti svoje vojne i strateške ciljeve, Rusija je pojačala napade projektilima i dronovima na ukrajinske gradove i energetske infrastrukture. Europsko vijeće odlučno poziva Rusiju da pokaže istinsku volju za mir, pristane na potpun, bezuvjetan i trenutačan prekid vatre i da sudjeluje u smislenim pregovorima s ciljem postizanja pravednog i trajnog mira.

6. Europsko vijeće oštro osuđuje nedavnu rusku ozbiljnu eskalaciju, uključujući napade velikih razmjera projektilima i dronovima na civile u Ukrajini, nedavni napadi na UNESCO-ov spomenik svjetske baštine Kijevsko-pečersku lavru, kao i sve agresivnije, nepromišljene i neodgovornije ponašanje prema državama članicama EU-a, uključujući inozemno upletanje i manipuliranje informacijama, te prijetnje europskoj diplomatskoj prisutnosti u Ukrajini. Nedavni incident u kojem se ruski dron s eksplozivima srušio na stambenu zgradu u Rumunjskoj, kao i slični incidenti u drugim državama članicama izravna su posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i ugrožavaju sigurnost građana EU-a i regionalnu stabilnost. Europsko vijeće oštro osuđuje opetovane povrede zračnog prostora i teritorijalnih voda država članica i naglašava da Rusija snosi punu odgovornost za posljedice svojeg eskalirajućeg ponašanja i nastavka svojeg vojnog djelovanja. Europsko vijeće ponovno potvrđuje nepokolebljivu predanost sigurnosti svih država članica.

7. Europska unija i države članice spremne su doprinijeti čvrstim i vjerodostojnim sigurnosnim jamstvima za Ukrajinu, posebno putem Koalicije voljnih i u suradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama. To će uključivati potporu sposobnosti Ukrajine za djelotvorno odvratanje od agresije i obranu, također dugoročno, među ostalim putem Misije Europske unije za vojnu pomoć za potporu Ukrajini (EUMAM Ukraine) i Savjetodavne misije Europske unije u Ukrajini (EUAM Ukraine), kao i potporu za praćenje prekida vatre putem Satelitskog centra EU-a. Doprinos Europske unije i država članica temeljit će se na njihovim nadležnostima i sposobnostima i bit će u skladu s međunarodnim pravom.
8. Europsko vijeće oštro osuđuje Rusiju zbog sustavnog i namjernog ciljanja ukrajinske civilne i energetske infrastrukture te poziva da se odmah obustave sve vojne aktivnosti u blizini ukrajinskih nuklearnih postrojenja, koje predstavljaju ozbiljnu prijetnju njihovoj sigurnosti i zaštiti. Ujedno poziva na ulaganje dodatnih intenzivnih napora EU-a, u koordinaciji s naporima međunarodnih partnera, kako bi se Ukrajinu poduprlo u hitnom popravku, obnovi i povećanju otpornosti njezine kritične infrastrukture i energetskog sustava prije sljedeće zime te kako bi se osigurala brza sanacija zaštitnog svoda u Černobilu. Istodobno potiče jačanje regionalne suradnje u području energetike i prekogranične elektroenergetske međupovezanosti.
9. Europska unija i dalje je predana podupiranju sanacije, oporavka i obnove Ukrajine, u koordinaciji s međunarodnim partnerima. U tom kontekstu Europsko vijeće sa zanimanjem očekuje Konferenciju za oporavak Ukrajine koja će se održati 25. i 26. lipnja 2026. u Gdanjsku.
10. Europsko vijeće sa zanimanjem očekuje prvu isplatu Ukrajini iz zajma od 90 milijardi eura za 2026. i 2027. prije kraja lipnja 2026. Poziva države članice da nastave pružati bilateralnu potporu Ukrajini i naglašava važnost kontinuirane komunikacije EU-a s trećim zemljama kako bi se osigurala daljnja međunarodna potpora i pomogao nadoknaditi manjak u financijama Ukrajine. Europsko vijeće podsjeća da je važno da Ukrajina nastavi poštovati vladavinu prava i pozdravlja aktualna nastojanja u pogledu reformi.

11. Europsko vijeće ističe važnost daljnjih kontinuiranih napora za pružanje vojne potpore Ukrajini, među ostalim putem zajma za potporu Ukrajini, i za hitno ubrzavanje proizvodnje i isporuke prioritetne opreme, posebno sustava protuzračne obrane, streljiva, dronova i raketa, među ostalim kako bi se Ukrajini pomoglo da zaštiti svoje civilno stanovništvo i svoju energetska i kritičnu infrastrukturu. U tom kontekstu ostaje ključno daljnje jačanje suradnje EU-a i Ukrajine u području obrambene industrije.
12. Sva vojna potpora i sigurnosna jamstva za Ukrajinu pružat će se uz potpuno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.
13. Europska unija i dalje je odlučna dodatno povećavati pritisak na Rusiju i nastaviti sa slabljenjem ratnoga gospodarstva Rusije tako da ona zaustavi svoj brutalni agresivni rat i sudjeluje u smislenim pregovorima s ciljem postizanja mira. Europsko vijeće ponovno naglašava važnost daljnjeg smanjenja ruskih prihoda od energije, ograničavanja operacija ruske flote u sjeni i daljnjeg ograničavanja bankarskog sustava te zemlje. Europsko vijeće pozdravlja nedavno donošenje novih sankcija, posebno onih usmjerenih na flotu u sjeni, nakon donošenja 20. paketa sankcija. Poziva na brzo donošenje 21. paketa sankcija. Kako bi se narušio poslovni model ruske flote u sjeni, potrebni su pristup koji obuhvaća cijelu rutu i koordinacija među državama članicama i s partnerima, uključujući zajednički pristup suočavanju sa znatnim rizicima koje takva plovila predstavljaju za okoliš, sigurnost i pomorsku sigurnost. Europsko vijeće ujedno ističe važnost kontinuirane koordinacije s partnerima iz skupine G-7 i drugim partnerima sličnih stavova u pogledu sankcija, jačanja izvršenja postojećih mjera i uklanjanja manjkavosti te daljnjeg jačanja mjera za sprečavanje izbjegavanja sankcija. Europsko vijeće naglašava da sve dok u Ukrajini nema pravednog i trajnog mira, ne bi se smjelo normalizirati sudjelovanje Rusije na međunarodnim sportskim i kulturnim događanjima.

14. Europsko vijeće odlučno poziva sve zemlje da odmah prekinu svaku izravnu ili neizravnu pomoć Rusiji u njezinu agresivnom ratu protiv Ukrajine, posebno pružanjem robe i komponenata s dvojnomo namjenom. Konkretno, oštro osuđuje slanje vojnih snaga Demokratske Narodne Republike Koreje u rat protiv Ukrajine i kontinuiranu vojnu potporu koju Rusiji pružaju, među ostalima, Iran, Bjelarus i Demokratska Narodna Republika Koreja.
15. Europsko vijeće ponovno hitno poziva Rusiju i Bjelarus da odmah zajamče siguran i bezuvjetan povratak u Ukrajinu sve nezakonito deportirane i premještene ukrajinske djece i drugih civila. U tom pogledu pozdravlja obvezu preuzetu na sastanku na visokoj razini Međunarodne koalicije za povratak ukrajinske djece da se pojača rad na osiguravanju njihova povratka. Ostali naponi za pružanje humanitarne pomoći i mjere za izgradnju povjerenja, posebno razmjena ratnih zarobljenika i povratak civilnih pritvorenika, moraju se nastaviti kao dio puta prema miru.
16. Europsko vijeće ujedno ponovno potvrđuje da je EU predan osiguravanju potpune odgovornosti za ratne zločine i druge najteže zločine počinjene u vezi s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine. U tom kontekstu Europsko vijeće pozdravlja ratifikaciju, u ime Europske unije, Konvencije o uspostavi Međunarodnog povjerenstva za ocjenu zahtjeva za naknadu štete za Ukrajinu, kao i napredak ostvaren u pogledu Posebnog suda za zločin agresije protiv Ukrajine. Potiče daljnje kontinuirane napore u okviru Vijeća Europe usmjerene na operacionalizaciju tih dvaju međunarodnih tijela.
17. S obzirom na potencijalnu prijetnju, među ostalim u dugoročnijoj perspektivi, unutarnjoj sigurnosti EU-a koju predstavljaju bivši ruski borci koji su sudjelovali u agresiji na Ukrajinu i primajući na znanje prijedlog Komisije i Visokog predstavnika u tom kontekstu, Europsko vijeće potiče daljnji rad na tehničkoj razini kako bi se ocijenili mogući načini rješavanja tog pitanja, ne dovodeći u pitanje nadležnosti država članica u tom području.
18. Europsko vijeće tu će temu ponovno razmotriti na sljedećem sastanku.

II. BLISKI ISTOK

Iran

19. Europsko vijeće pozdravlja memorandum o razumijevanju između SAD-a i Irana, koji otvara mogućnost za regionalnu stabilnost i potpunu ponovnu uspostavu slobode plovidbe i sigurnog provoza Hormuškim tjesnacem. Pozdravlja kontinuirane diplomatske napore u cilju postizanja mirovnog rješenja i naglašava važnost sporazumnog dugoročnog rješenja za sva otvorena pitanja, u skladu s međunarodnim pravom. Izražava pohvalu Pakistanu, Katru i drugim regionalnim partnerima zbog njihovih nastojanja u posredovanju. Europska unija nastavit će, u bliskoj koordinaciji s regionalnim partnerima, poduzimati diplomatske napore i spremna je poduprijeti provedbu sporazuma.
20. Europsko vijeće ističe potrebu za poštovanjem slobode plovidbe i pomorske sigurnosti u skladu s međunarodnim pravom i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora. Europsko vijeće pozdravlja najavljene napore država članica i partnera kako bi se osigurala sloboda plovidbe u Hormuškom tjesnacu nakon što se za to ispune uvjeti. Nijedan dogovor povezan s Hormuškim tjesnacem ne smije ograničavati slobodu plovidbe ni na bilo koji način mijenjati upravljanje njome.
21. Europsko vijeće podsjeća na ulogu pomorske obrambene operacije EU-a EUNAVFOR ASPIDES, ističe njezin potencijal za doprinos stabilizaciji regije i poziva na njezino jačanje, u skladu s njezinim mandatom.

22. Europsko vijeće ponavlja da Iranu nikada ne smije biti dopušteno nabavljati nuklearno oružje. Poziva Iran da poštuje svoje pravno obvezujuće obveze u pogledu nuklearne zaštite iz Ugovora o neširenju nuklearnog oružja te da nastavi punu suradnju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju. Također poziva tu zemlju da okonča svoje destabilizirajuće aktivnosti, uključujući svoj program balističkih projektila. S obzirom na sve veću prijetnju koja proizlazi iz toga da se iranske obavještajne službe oslanjaju na kriminalne mreže i druge posrednike, Europska unija i njezine države članice ponovno potvrđuju svoju predanost bliskoj suradnji na sprečavanju i suzbijanju takvih neprijateljskih djelovanja.
23. Europsko vijeće poziva iranski režim da prekine nasilje i represiju nad vlastitim stanovništvom. Poziva na poštovanje univerzalnih ljudskih prava i temeljnih sloboda iranskog stanovništva, uključujući pravo na odabir vlastite budućnosti. U tom će pogledu Europska unija nastaviti raditi na daljnjim mjerama ograničavanja protiv onih koji snose odgovornost za to.
24. Europska unija nastavit će svoj rad, također u suradnji s regionalnim i globalnim partnerima, na ublažavanju posljedica krize i smanjivanju globalne osjetljivosti povezane s Hormuškim tjesnacem, među ostalim diversifikacijom pravaca opskrbe energijom. Europsko vijeće prima na znanje inicijative koje je predložila Komisija radi suočavanja s posljedicama za EU kada je riječ o energetske sigurnosti, cijenama energije i globalnim lancima opskrbe, uključujući sigurnost opskrbe hranom, te poziva Vijeće i Komisiju da nastave pratiti situaciju. Ponovno ističe važnost osiguravanja pripravnosti, među ostalim s obzirom na moguće buduće migracijske tokove, u suradnji sa zemljama podrijetla i tranzita.

Gaza / Zapadna obala

25. Europsko vijeće izražava veliku zabrinutost zbog pogoršanja stanja u Gazi i na Zapadnoj obali, uključujući katastrofalnu humanitarnu krizu u Gazi koja i dalje traje. Poziva Izrael da omogući neposredan i neometan pristup humanitarnoj pomoći u širim razmjerima i kontinuiranu raspodjelu te pomoći u Gazi i na cijelom njezinu području, među ostalim putem ciparskog pomorskog koridora kako bi se dopunile kopnene rute, te da UN-u i njegovim agencijama te humanitarnim organizacijama omogući da neovisno i nepristrano rade na spašavanju života i smanjenju patnje. Također poziva Izrael da ponovno otvori granične prijelaze u Gazi, kao i medicinski koridor između Gaze i Zapadne obale, dopusti pristup međunarodnim medijima i poništi svoju odluku o zakonu o registraciji nevladinih organizacija. Europsko vijeće poziva Izrael da poštuje sve svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom, uključujući međunarodno humanitarno pravo. Zaštita civila mora se osigurati u svakom trenutku.
26. Europsko vijeće ponavlja da je Europska unija predana sveobuhvatnom, pravednom i trajnom miru koji se temelji na dvodržavnom rješenju, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, u kojem dvije demokratske države, Izrael i Palestina, žive jedna uz drugu u miru unutar sigurnih i priznatih granica. Svjesno je važnosti uloge civilnog društva u naporima za izgradnju mira i u postavljanju temelja potrebnih za trajni izraelsko-palestinski mir postignut pregovorima i u tom kontekstu pozdravlja održavanje konferencije posvećene toj temi u Parizu 12. lipnja 2026.

27. Podsjećajući na svoje ranije zaključke, Europsko vijeće izražava zabrinutost zbog nedostatka napretka svih strana u provedbi prekida vatre i svih ostalih odredaba RVSUN-a 2803. Poziva sve strane da ih u potpunosti provedu, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a i međunarodnim političkim i pravnim načelima. Europsko vijeće poziva na trajno razoružanje Hamasa i drugih nedržavnih oružanih skupina, potpuno povlačenje izraelskih snaga iz Pojasa Gaze i raspoređivanje privremenih Međunarodnih snaga za stabilizaciju, kako je navedeno u Sveobuhvatnom planu za okončanje sukoba u Gazi. Europska unija odlučno odbacuje najavu Izraela da namjerava kontrolirati 70 % teritorija Gaze.
28. Europsko vijeće osuđuje loše postupanje s pritvorenicima, uključujući europske državljane, nakon presretanja Globalne flotile Sumud u međunarodnim vodama te ponašanje ekstremističkih ministara koji potiču i promiču povrede ljudskih prava. Europsko vijeće prima na znanje da će Vijeće nastaviti razmatrati mjere u tom pogledu.
29. Europska unija nastavit će raditi na provedbi Sveobuhvatnog plana za okončanje sukoba u Gazi u skladu s RVSUN-om 2803, među ostalim putem Misije pomoći Europske unije za granični prijelaz Rafah (EU BAM Rafah) i Policijske misije Europske unije za palestinska područja (EUPOL COPPS), kao i na obnovi i ponovnom razvoju Gaze, u skladu s međunarodnim pravom. Europska unija nastavit će podupirati Palestinsku samoupravu, među ostalim u njezinu programu reformi, kako bi ona mogla ponovno preuzeti stvarnu kontrolu u Gazi. Europsko vijeće ponovno poziva Izrael da hitno oslobodi sve zadržane prihode od carina i poreza te da proširi korespondentne bankovne usluge između izraelskih i palestinskih banaka jer je oboje potrebno kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje Palestinske samouprave i pružanje osnovnih usluga stanovništvu. Europsko vijeće pozdravlja nedavno stavljanje na raspolaganje europskih sredstava Palestinskoj samoupravi, među ostalim putem mehanizma PEGASE.

30. Europsko vijeće ponovno osuđuje jednostrana djelovanja Izraela čiji je cilj proširiti njegovu prisutnost na Zapadnoj obali, među ostalim u istočnom Jeruzalemu, koja su u savjetodavnom mišljenju Međunarodnog suda od 19. srpnja 2024. proglašena nezakonitima. Odlučno poziva izraelsku vladu da zaustavi širenje doseljeničkih naselja, među ostalim u zoni E1, koja su prema međunarodnom pravu nezakonita, da poštuje svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom i da zaštiti palestinsko stanovništvo na okupiranim područjima, uključujući kršćanske zajednice i druge manjine, te da osigura očuvanje i poštovanje *statusa quo* svetih mjesta u Jeruzalemu. Europsko vijeće naglašava da poduzeća ne bi smjela nadmetati za ugovore za izgradnju u zoni E1 ni u drugim projektima izgradnje doseljeničkih naselja te ističe pravne i reputacijske posljedice za poduzeća koja sudjeluju u izgradnji takvih naselja, uključujući rizik od ozbiljnih povreda međunarodnog prava. Europsko vijeće osuđuje kontinuirano i sve veće nasilje doseljenika nad palestinskim civilima, poziva na odgovornost i pozdravlja donošenje mjera ograničavanja protiv ekstremističkih doseljenika te subjekata i organizacija koji podupiru nasilje doseljenika nad palestinskim civilima. Također pozdravlja donošenje daljnjih mjera ograničavanja protiv Hamasa. Europsko vijeće osuđuje izraelsko donošenje zakona o smrtnoj kazni, koji je diskriminirajući, te poziva na njegovo hitno stavljanje izvan snage. Europsko vijeće prima na znanje namjeru Komisije da predstavi mogućnosti prije sastanka Vijeća 13. srpnja 2026. s obzirom na daljnje pogoršanje situacije u vezi s nezakonitim naseljima.

Libanon

31. Europsko vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog stalnih kršenja prekida vatre i odlučno poziva sve aktere da se u potpunosti pridržavaju prekida vatre, konstruktivno sudjeluju u aktualnim pregovorima, spriječe dodatne civilne žrtve i raseljavanje te postignu trajno političko rješenje kojim bi se osigurali mir i sigurnost i za Libanon i za Izrael. Europska unija spremna je poduprijeti provedbu sporazuma između Libanona i Izraela. Europsko vijeće poziva na trajno okončanje sukoba, zaštitu civila i civilne infrastrukture i na puno poštovanje međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo.

32. Europsko vijeće oštro osuđuje napade Hezbolaha na Izrael i civilno stanovništvo u sjevernom Izraelu te poziva na potpuno razoružanje Hezbolaha. Poziva Izrael da poštuje suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Libanona te da povuče svoje snage iz te zemlje, u skladu s RVSUN-om 1701. Također poziva Izrael da se suzdrži od daljnje eskalacije. Europsko vijeće ponovno potvrđuje potporu EU-a naporima za osiguravanje sigurnosti libanonskog stanovništva te suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Libanona. Ponovno ističe da EU u potpunosti podržava napore libanonske vlade da ojača institucije te zemlje, uključujući Libanonske oružane snage, s ciljem stjecanja kontrole nad cijelim libanonskim državnim područjem i uspostave državnog monopola nad držanjem oružja. Europska unija nastavit će podupirati Libanonske oružane snage, među ostalim putem moguće misije ZSOP-a i kontinuirane i pojačane potpore u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći. Europska unija nastavit će dugoročno pružati kontinuiranu potporu, u bliskoj suradnji s međunarodnim partnerima.
33. Europska unija i dalje je predana pružanju hitne pomoći za više od milijun raseljenih osoba, uz 100 milijuna eura humanitarne pomoći mobiliziranih nakon izbijanja sukoba i uz operacije humanitarnog zračnog mosta u koordinaciji s regionalnim partnerima.
34. Europsko vijeće ponovno poziva sve strane da u potpunosti provedu RVSUN 1701. Ponavlja osudu neprihvatljivih i nezakonitih napada na osoblje UNIFIL-a i poziva na temeljitu istragu. Europsko vijeće podsjeća na važnost kontinuirane prisutnosti UN-a u Libanonu u kontekstu nakon UNIFIL-a i ponovno potvrđuje spremnost EU-a da tome doprinese tijekom 2027.

III. SLJEDEĆI VIŠEGODIŠNJI FINACIJSKI OKVIR

35. Slijedom rada ciparskog predsjedništva i predstavljanja pregovaračkog okvira s iznosima, Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja o novom višegodišnjem financijskom okviru.
36. Europsko vijeće poziva irsko predsjedništvo da nastavi s radom na pregovaračkom okviru do sastanka Europskog vijeća u listopadu kako bi se na vrijeme postigao dogovor. Postizanjem dogovora prije kraja 2026. omogućilo bi se donošenje zakonodavnih akata u 2027., što je potrebno kako bi se osiguralo da financijska sredstva EU-a dođu do korisnika u siječnju 2028., bez prekida.

IV. KONKURENTNOST I GLOBALNI GOSPODARSKI IZAZOVI

37. S obzirom na zahtjevne geoekonomske okolnosti, Europsko vijeće raspravljalo je o naporima koji se trenutačno ulažu u jačanje konkurentnosti i strateške autonomije EU-a, povećanje otpornosti i gospodarske sigurnosti, promicanje tehnoloških inovacija, održavanje blagostanja i socijalnog modela u Europi te poboljšanje životnog standarda.

38. Podsjećajući na ciljeve i rokove koje je Europsko vijeće utvrdilo u ožujku 2026., Europsko vijeće razmotrilo je napredak programa „Jedna Europa, jedno tržište” i njegovu provedbu u skladu s međuinstitucijskim planom. Ističe da je hitno potrebno ostvariti odlučujući napredak u vezi s jedinstvenim tržištem, pojednostavnjenjem i smanjenjem administrativnog opterećenja, među ostalim u vezi s daljnjim inicijativama za ubrzavanje postupaka planiranja i izdavanja dozvola, te u vezi s pristupačnim cijenama energije i energetsom unijom do 2030., poticanjem industrijske obnove u Europi i inovacija, smanjenjem ovisnosti te mobiliziranjem ulaganja, u skladu s dogovorenim rokovima. U tom kontekstu Europsko vijeće podsjeća da je potrebno ubrzati rad na snižavanju cijena energije, prelasku na čistu energiju i dekarbonizaciji, uzimajući u obzir tehnološku neutralnost, te na jačanju naše otpornosti. Europsko vijeće prima na znanje namjeru Komisije da do sredine srpnja 2026. predstavi konkretan prijedlog o preispitivanju sustava trgovanja emisijama (ETS), među ostalim u vezi s besplatnim emisijskim jedinicama, u skladu s pismom predsjednice Komisije iz ožujka 2026., te da istodobno predstavi zaseban prijedlog kako bi se odgovorilo na zabrinutost koju su određeni industrijski sektori izrazili u vezi s referentnim vrijednostima ETS-a, pri čemu bi se očuvala ključna uloga ETS-a u klimatskoj i energetskejoj tranziciji.
39. Europsko vijeće održalo je stratešku raspravu o pitanju globalnih makroekonomskih neravnoteža.
40. Europsko vijeće nastavit će se baviti programom konkurentnosti te će ga ponovno razmotriti na sastanku u listopadu 2026.

V. EUROPSKA OBRANA I SIGURNOST

41. S obzirom na ozbiljne sigurnosne prijetnje i izazove te činjenicu da je agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i dalje egzistencijalni izazov za Europsku uniju, obrambena pripravnost Europe mora se odlučno povećati do 2030. Nadovezujući se na napredak ostvaren u posljednje vrijeme, Europsko vijeće poziva na hitno jačanje napora kako bi se taj cilj ostvario brzim tempom i u širokim razmjerima, smanjile strateške ovisnosti i otklonili kritični nedostaci u sposobnostima, uz primjenu sveobuhvatnog pristupa.

42. Slijedom opetovanih povreda zračnog prostora država članica Europsko vijeće naglašava važnost osiguravanja obrane svih kopnenih, zračnih i morskih granica EU-a. Konkretno, Europska unija oštro osuđuje težak incident koji se dogodio 29. svibnja 2026., kada se ruski dron s eksplozivima srušio na stambenu zgradu u Rumunjskoj i svjesno je neposredne prijetnje na istočnom krilu EU-a. Europska unija izražava potpunu solidarnost s Rumunjskom i sa svim državama članicama koje su pogođene sličnim incidentima. Nadovezujući se na dosad ostvareni napredak, Europsko vijeće poziva na ubrzanje napora za jačanje zaštite od takvih prijetnji, uključujući aktualni rad na projektu promatračke misije na istočnim granicama („Eastern Flank Watch”) i drugim inicijativama koje će doprinijeti zaštiti svih granica EU-a.
43. Europsko vijeće ujedno osuđuje sve nedavne hibridne napade na Europsku uniju i njezine države članice. S obzirom na kontinuirane hibridne kampanje neprijateljskih aktera, posebno Rusije i Bjelarusa, Europsko vijeće poziva da se hitno intenzivira rad na jačanju otpornosti, poboljšanju pripravnosti, zaštiti kritične infrastrukture te sprečavanju hibridnih napada, odvratanju od njih i odgovaranju na njih. U tom kontekstu pozdravlja rad obavljen u Vijeću na Akcijskom planu za dronove i protudronsku zaštitu, koji doprinosi tim ciljevima i dopunjava aktualna nastojanja u području obrane.
44. Europsko vijeće podsjeća da će snažnija i sposobnija Europska unija u području sigurnosti i obrane pozitivno doprinijeti svjetskoj i transatlantskoj sigurnosti i da je komplementarna NATO-u, koji je i dalje okosnica kolektivne obrane za one države koje su njegove članice. Europsko vijeće ističe važnost suradnje s partnerima sličnih stavova, koji dijele ciljeve EU-a u području vanjske i sigurnosne politike.

45. Podsjećajući na svoje ranije zaključke, Europsko vijeće:
- a) pozdravlja veliko aktualno povećavanje rashoda za obranu u državama članicama, koje treba popratiti pojačanim naporima za bolje i brže zajedničko ulaganje;
 - b) pozdravlja napredak u svim prioritetnim područjima sposobnosti, koja su utvrđena na razini EU-a u potpunoj usklađenosti s NATO-om, a posebno u pogledu projekata u području dronova i protudronskih sustava, sposobnosti ranog upozoravanja, protuzračne obrane i sposobnosti za duboke precizne napade te svemirskih sredstava i usluga. Poziva države članice da odlučno ubrzaju rad u svim koalicijama za sposobnosti. Poziva Europsku obrambenu agenciju (EDA) da nastavi podupirati države članice u koordinaciji različitih područja rada na sposobnostima;
 - c) ponovno ističe hitnu potrebu za jačanjem europske obrambene tehnološke i industrijske baze kako bi potrebnu opremu mogla isporučiti traženom brzinom i u traženim količinama, uključujući prioritetnu opremu za potporu Ukrajini. Potrebna su dodatna nastojanja na svim razinama kako bi se prilagodili i povećali proizvodni kapaciteti te kako bi se putem istraživanja, novih tehnologija i inovacija provela transformacija obrambene industrije potrebna za postizanje cilja obrambene pripravnosti. Europsko vijeće poziva države članice da u tu svrhu ojačaju suradnju s obrambenom industrijom, a posebno da osiguraju blisku usklađenost između dimenzije sposobnosti i industrijske dimenzije u radu koalicija za sposobnosti, uz potporu EDA-e i, kada je posrijedi industrijska dimenzija, Komisije;
 - d) ponovno naglašava važnost pravilnog funkcioniranja i daljnje integracije europskog obrambenog tržišta u cijeloj Uniji, uključujući prekogranični pristup obrambenim lancima opskrbe unutar EU-a, posebno za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Europsko vijeće podsjeća da je odluka o odobravanju ili uskraćivanju izvoza obrambenih proizvoda diskrecijsko pravo svake države članice;

- e) ističe da Europa mora nastaviti izvlačiti pouke iz iskustva Ukrajine s novim tehnologijama, primjenjivati ih u procesima inovacija i razvoja sposobnosti te surađivati s ukrajinskom industrijom, među ostalim u koalicijama za sposobnosti. Pozdravlja nedavno pokrenute inicijative u tom pogledu;
- f) poziva Komisiju, Vijeće i države članice da u potpunosti iskoriste dostupne instrumente u pogledu razvoja sposobnosti i jačanja industrije te da hitno poduzmu daljnje korake potrebne za provedbu instrumenta SAFE i Programa za europsku obrambenu industriju (EDIP). U tom pogledu Europsko vijeće naglašava važnost brzog dovršetka rada na europskim obrambenim projektima od zajedničkog interesa, koji će doprinijeti obrambenoj pripravnosti svih država članica;
- g) pozdravlja politički dogovor o Skupnom paketu za obrambenu pripravnost i poziva suzakonodavce da do kraja 2026. postignu dogovor o:
 - i. Programu za fleksibilne i brze inovacije u području obrane i
 - ii. prijedlogu o vojnoj mobilnosti;
- h) sa zanimanjem očekuje dodatne prijedloge koje je Komisija najavila u pogledu nabave u području obrane i sigurnosti osjetljive prirode;
- i) pozdravlja prve korake poduzete u okviru EDA-e kako bi se ojačala njezina potpora državama članicama u području inovacija, razvoja sposobnosti, među ostalim usklađivanjem zahtjeva i objedinjavanjem potražnje, i zajedničke nabave. Poziva EDA-u i države članice da brzo nastave s radom u tom pogledu;
- j) poziva Europsku investicijsku banku da nastavi podupirati obrambenu pripravnost, osobito jačanjem europske obrambene industrije, što uključuje privlačenje privatnih ulaganja.

46. Navedenim se ne dovodi u pitanje poseban karakter sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimaju se u obzir sigurnosni i obrambeni interesi svih država članica, u skladu s Ugovorima.
47. Europsko vijeće ta će pitanja ponovno razmotriti u listopadu 2026., među ostalim na temelju godišnjeg izvješća o obrambenoj pripravnosti, koje EDA treba pripremiti uz potporu Komisije i Visokog predstavnika.

VI. MIGRACIJE

48. Europsko vijeće razmotrilo je napredak u vezi sa zakonodavnim programom te napredak u provedbi svojih ranijih zaključaka. S obzirom na nedavno pismo predsjednice Komisije Europsko vijeće poziva da se nastavi pojačano raditi na svim područjima, među ostalim na vanjskoj dimenziji i sveobuhvatnim partnerstvima, u skladu s pravom EU-a i međunarodnim pravom.
49. Europsko vijeće održat će stratešku raspravu o migracijama na sastanku u listopadu 2026.

VII. NEZAKONITE DROGE

50. Kako bi se odgovorilo na sve veće zdravstvene, socijalne i sigurnosne izazove povezane s konzumacijom nezakonitih droga i trgovinom njima, Europsko vijeće ističe važnost suočavanja sa svim aspektima fenomena droga primjenom sveobuhvatnog pristupa koji obuhvaća sve razine vlasti i cijelo društvo i koji se temelji na dokazima, uz koordinirane napore na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini te na razini EU-a. To uključuje poboljšanje pripravnosti, zaštitu javnog zdravlja, jačanje sigurnosti, sprečavanje štetnih posljedica povezanih s drogama te poticanje europskih i međunarodnih partnerstava i inicijativa za suradnju, poput Europske koalicije protiv droga, kao i suradnju s trećim zemljama u području kaznenog progona. Europsko vijeće ističe ključnu ulogu mjera prevencije, pristupa liječenju i socijalne reintegracije. Naglašava važnost globalno usklađenog okvira za pomorsku i lučku sigurnost i otpornost koji bi se djelotvorno provodio te poziva na usklađeno djelovanje prema trećim zemljama u kojima se nalaze trgovci drogom i koje ne poštuju svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom. Europsko vijeće prima na znanje namjeru Komisije i Visokog predstavnika da predstave prijedlog novog horizontalnog režima sankcija usmjerenog na transnacionalna zločinačka udruženja. Takav sustav ne bi smio dovoditi u pitanje kazneni progon, sudske postupke ni pravosudnu suradnju.
51. Europsko vijeće poziva na djelotvornu provedbu Strategije EU-a za borbu protiv droga, u skladu s provedbenim okvirom koji je dogovorilo Vijeće. U tu svrhu Europsko vijeće poziva Vijeće, Komisiju, države članice i relevantne agencije EU-a da pojačaju koordinaciju u svim relevantnim područjima politike.
52. Europsko vijeće to će pitanje prema potrebi ponovno razmotriti kako bi preispitalo ostvareni napredak.

VIII. PROŠIRENJE I REFORME

53. S obzirom na novi zamah u procesu proširenja i podsjećajući na Izjavu iz Granade, Europsko vijeće održat će stratešku raspravu o proširenju i reformama na sastanku koji će se održati u listopadu 2026.

IX. REPUBLIKA MOLDOVA

54. Europsko vijeće pozdravlja održavanje Međuvladine konferencije o pristupanju Republike Moldove Europskoj uniji i otvaranje skupine poglavlja o temeljnim pitanjima 15. lipnja 2026. te sa zanimanjem očekuje otvaranje ostalih skupina poglavlja, u skladu s pristupom koji se temelji na zaslugama. Europsko vijeće također sa zanimanjem očekuje sastanak na vrhu EU-a i Republike Moldove 22. lipnja 2026.

X. ZAPADNI BALKAN

55. Europsko vijeće pozdravlja održavanje sastanka na vrhu EU-a i zapadnog Balkana u Tivtu, u Crnoj Gori 5. lipnja 2026., koji je doprinio novom zamahu u procesu proširenja. Podsjećajući na svoje ranije zaključke, Europsko vijeće ponovno ističe da će Europska unija nastaviti blisko surađivati sa zapadnim Balkanom i podupirati napore koje ta regija ulaže u reforme na svojem putu prema članstvu u EU-u. Europsko vijeće ostaje predano ostvarivanju napretka u postupnoj integraciji između Europske unije i te regije tijekom samog procesa proširenja, na temelju zasluga i na reverzibilan način.

XI. DRUGA PITANJA

Ebola

56. Europsko vijeće izražava zabrinutost zbog širenja virusne bolesti ebole u Demokratskoj Republici Kongu i Ugandi. Pozdravlja činjenicu da su Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) i drugi međunarodni i europski partneri brzo oslobodili krizna sredstva, što je omogućilo hitan odgovor koji obuhvaća epidemiološki nadzor, praćenje kontakata, kliničku spremnost i povećanje laboratorijskih kapaciteta. Kao i u dosadašnjim slučajevima izbijanja te bolesti, Europska unija aktivirala je financijsku i logističku pomoć kako bi poduprla rad SZO-a, Afričkog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti i drugih humanitarnih i zdravstvenih djelatnika na terenu na koordinaciji i provedbi hitnih mjera za sprečavanje širenja i odgovor.
57. Europsko vijeće poziva Vijeće i Komisiju da prate situaciju i njezin razvoj te da, prema potrebi, definiraju i koordiniraju povezane operativne prioritete.
58. Usljed nedavnih zdravstvenih kriza, uključujući izbijanje hantavirusa, naglašena je važnost snažnog upravljanja zdravljem na globalnoj razini i koordiniranih odgovora, među ostalim putem SZO-a. Europsko vijeće ujedno ističe dodanu vrijednost koordinacijskih instrumenata EU-a. Europska unija i njezine države članice podupiru SZO u ispunjavanju njegova mandata za jačanje prevencije, pripravnosti i odgovora na hitne zdravstvene situacije na svjetskoj razini.

Armenija

59. Europsko vijeće odaje priznanje armenskim vlastima zbog toga što su učinkovito zaštitile integritet izbornog postupka, u skladu s demokratskim standardima. S time u vezi osuđuje kontinuirane pokušaje Rusije da gospodarskom prisilom, pritiscima, manipuliranjem informacijama, upletanjem i stalnim hibridnim aktivnostima potkopa demokratske institucije i socijalnu koheziju u Armeniji. Europsko vijeće ponovno potvrđuje da je Europska unija predana jačanju partnerstva s Armenijom i podupiranju suvereniteta, otpornosti, demokratskih institucija, gospodarstva i sveobuhvatnog programa reformi te zemlje. Europsko vijeće pozdravlja održavanje prvog sastanka na vrhu EU-a i Armenije u Erevanu 5. svibnja 2026. i potpisivanje partnerstva EU-a i Armenije za povezivost. Produbljivanje bilateralnih odnosa EU-a i Armenije ulaganje je u mir, stabilnost i blagostanje na južnom Kavkazu i šire.

Očuvanje međunarodnog prava

60. Podsjećajući na svoje zaključke iz ožujka 2026., Europsko vijeće ponovno potvrđuje potporu Europske unije institucijama koje su čuvari međunarodnog prava, među ostalim djelotvornom zaštitom međunarodnih sudova i njihovih dužnosnika od svih prijetnji ili sankcija, te u tom pogledu naglašava važnost neometanog pristupa financijskim i drugim uslugama.

Otoci i obalne zajednice

61. Europsko vijeće prima na znanje komunikacije Komisije naslovljene „Strategija EU-a za otoke” i „Strategija EU-a za otporne i prosperitetne obalne zajednice ugodne za život”.

Europski semestar

62. Europsko vijeće na osnovi horizontalne napomene raspravljalo je o integriranim preporukama za pojedine zemlje, čime je omogućilo zaključenje europskog semestra 2026.
-